

Angielski sposób na sprawny i prosty e-sąd

mgr Przemysław Pęcherzewski

Niniejsze opracowanie ma na celu przedstawienie rozwiązań dotyczących wnoszenia pism procesowych drogą elektroniczną, przyjętych w portalu Money Claim Online¹ oraz Possession Claim Online², działającym na terenie Anglii i Walii, a w dalszej kolejności, propozycję implementacji ich do polskiej procedury cywilnej. Dla usprawnienia i przyspieszenia postępowania najbardziej korzystne byłoby wprowadzenie do Kodeksu postępowania cywilnego³ postępowania odrębnego w formie bardzo zbliżonej do tej, która od 5 lat funkcjonuje sprawnie na Wyspach Brytyjskich i w sposób znaczący przyczyniła się do skrócenia postępowania.

Wprowadzenie w życie MCOL przyciągnęło uwagę rządów wielu państw świata, w tym Polski oraz USA. W latach 2004/2005 MCOL przyjął 55000 pozwów- więcej niż jakikolwiek sąd w innym hrabstwie w Anglii i Walii⁴. Przepisy regulujące postępowanie przed MCOL to Wskazówki Praktyczne 7E⁵ do Reguł Procedury Cywilnej⁶, natomiast przepisy dotyczące PCOL to Wskazówki Praktyczne 55B⁷.

MCOL będący częścią County Court Bulk Center⁸, został założony w 2001 r. jako jedno z założeń polityki państwa, mającej na celu uczynienie sądownictwa bardziej przystępnym

¹ www.moneyclaim.gov.uk; dalej MCOL.

² www.possessionclaim.gov.uk; dalej PCOL.

³ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 1964 nr 43 poz. 296 ze zm.); dalej KPC

⁴ Dane z oficjalnej strony Her Majesty's Court Service <http://www.hmcourts-service.gov.uk/cms/1046.htm>

⁵ Dostępne w angielskiej wersji językowej na: http://www.dca.gov.uk/civil/procrules_fin/contents/practice_directions/pd_part7e.htm.

⁶ Dalej: CPR; dostępne w angielskiej wersji językowej na: http://www.dca.gov.uk/civil/procrules_fin/menus/rules.htm.

⁷ Dostępne w angielskiej wersji językowej na:

http://www.dca.gov.uk/civil/procrules_fin/contents/practice_directions/pd_part55b.htm.

⁸ Siedziba County Court Bulk Centre, działającego razem z Claim Production Centre, znajduje się w sądzie rejonowym hrabstwa Northampton. Jednostki te zostały stworzone przez *Her Majesty's Courts Service* (Urząd ds. Sądownictwa Jej Królewskiej Mości) w celu rozpatrywania spraw dotyczących windykacji należności i odzyskiwania długów, które z reguły toczą się bez konieczności przeprowadzenia rozprawy. Instytucje te odciążają sądy rejonowe od niezmiernie czasochłonnych administracyjno-proceduralnych zadań, przyczyniając się do skrócenia czasu tych postępowań i obniżenia ich kosztów.

dla obywatela. Jest pionierskim rozwiązaniem wprowadzającym w życie instytucję tzw. „e-sądu”⁹. Za pomocą prostego formularza znajdującego się na stronie WWW umożliwia wniesienie pozwu, jak i uzyskanie wyroku zaocznego oraz tytułu egzekucyjnego, wniesienie odpowiedzi na pozew, a także śledzenie przebiegu postępowania. Opłacenia pozwu dokonuje się również online, za pomocą karty kredytowej bądź debetowej.

MCOL i PCOL są portalami bardzo przejrzystym i prostym w obsłudze, a na stronie WWW uczestnicy postępowania mogą znaleźć wyczerpujące informacje dotyczące wszelkich czynności jakich można dokonać za pomocą strony www portalu jak i szczegółową „instrukcję obsługi” serwisu..

Nowatorskim rozwiązaniem jest także rezygnacja z konieczności posługiwania się jakąkolwiek formą drogiego i praktycznie nie stosowanego podpisu elektronicznego. Sprawia to, iż omawiane serwisy są rzeczywiście czynią sądownictwo bardziej przystępnym i dostępnym „dla każdego”. Jedynym wymogiem technicznym, jaki musi spełnić osoba chcąca korzystać z serwisu, jest posiadanie dostępu do Internetu i aktualnej wersji przeglądarki stron WWW¹⁰.

Identyfikacja użytkownika ogranicza się do utworzenia w serwisie indywidualnego konta zabezpieczonego hasłem. Tożsamość powoda ustalana jest za pomocą autoryzacji karty płatniczej. Pozwany natomiast uzyskuje dostęp do serwisu za pomocą nazwy użytkownika i hasła wysłanego mu tradycyjną pocztą wraz z pozwem. Bezpieczeństwo transmisji danych zapewnia bezpieczne połączenie SSL¹¹, wykorzystujące do szyfrowania przesyłanych danych (w chwili obecnej) klucz 256-bitowy.

Rola MCOL i PCOL w angielskiej procedurze cywilnej

Dla lepszego zobrazowania miejsca Money Claim i Possession Claim w angielskiej procedurze cywilnej konieczne jest skrótowe przedstawienie jej głównych założeń.

Istnieje generalny podział na dwa rodzaje postępowań, przed county courts oraz High Court. To w jakim sądzie sprawa zostanie rozpoznana uzależnione od wartości przedmiotu sporu i rodzaju postępowania, jednakże kryteria wyznaczania sądu właściwego nie są jednoznaczne, gdyż nie została określona maksymalna wartość przedmiotu sporu spraw jakie mogą rozpoznawać

9 Szeroko rozumiane pojęcie „e-sąd” oznacza wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu sądowym w celu wnoszenia pism procesowych, doręczeń, a nawet przeprowadzenie całego postępowania bez fizycznego udziału stron za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

10 Wymóg stosowania aktualnej wersji przeglądarki stron WWW jest podyktowany względami bezpieczeństwa. Starsze przeglądarki mogą nie obsługiwać protokołów szyfrowania połączenia, bądź też stosują takie, które nie są już uważane za bezpieczne.

11 *SSL (ang. Secure Socket Layer) –upraszczając: protokół zapewniający poufność i integralność transmisji danych oraz zapewnienie uwierzytelnienia, opierający się na szyfrach asymetrycznych oraz tzw. certyfikatach.* Źródło- Wikipedia – <http://pl.wikipedia.org/wiki/SSL>

county courts ani minimalna dla spraw właściwych dla High Court. Uogólniając, bardziej skomplikowane sprawy o wartości przedmiotu większej niż 50000 funtów są rozpoznawane przez High Court, spełniający rolę analogiczną do sądu okręgowego. Mniej skomplikowane, o wartości przedmiotu sporu nie przekraczającej 25000 funtów są rozpatrywane, w jednym z trzech trybów, przez county courts, będące odpowiednikiem sądu rejonowego. Sądy te mają wyłączną właściwość dla spraw o roszczenia pieniężne dotyczące kwoty nie przekraczającej 5000 funtów, rozpoznawanych obligatoryjnie w postępowaniu uproszczonym i spraw o odszkodowanie za szkodę doznaną na osobie w wysokości do 1000 funtów¹². Według generalnej zasady sprawy o wysokości przedmiotu sporu do 25000 funtów powinny być rozpatrywane przez county courts, a te powyżej 50000 funtów przez High Court.

Przed county court sprawa może być rozpatrywana w 3 trybach postępowania ze względu na wysokość przedmiotu sporu, stopień jej skomplikowania i doniosłość. Postępowanie przed High Court charakteryzuje się większym formalizmem oraz przymusem adwokackim, co prowadzi do znacznego zwiększenia kosztów w porównaniu do county courts¹³.

Korzystanie z MCOL i PCOL dotyczy jedynie spraw należących do jurysdykcji county courts, o wartości przedmiotu sporu wynoszącej nawet do 100000 funtów. County courts mogą przekazać sprawę do rozpoznania przez High Court, jednakże nie jest w tej sytuacji jasne, czy pozwany będzie musiał ponownie złożyć pozew w formie pisemnej, gdyż postępowanie przed High Court nie przewiduje możliwości korzystania z MCOL, ani posługiwania się środkami komunikacji elektronicznej.

Postępowanie z wykorzystaniem PCOL

Possession Claim Online jest prostym, wygodnym i bezpiecznym internetowym serwisem umożliwiającym powodowi i pozwanemu wnoszenie drogą elektroniczną pism procesowych w sprawach o posiadanie nieruchomości¹⁴. Serwis rozpoczął działalność w czerwcu 2006 r. i zasięgiem terytorialnym objął jedynie 7 hrabstw. Od 30 października 2006 r. jest dostępny dla wszystkich mieszkańców Anglii i Walii.

Osoba chcąc wytoczyć „possession claim” powinna zarejestrować się na stronie serwisu PCOL i wypełnić formularz pozwu online. Następnie serwis przekaże pozew do sądu miejscowo właściwego dla lokacji danej nieruchomości, wyznaczy termin pierwszego posiedzenia

¹² Zob. G. Slapper, D. Kelly, *The English Legal System*, Cavendish, 2004, s. 69

¹³ Zob. C. Elliott, F. Quinn, *English Legal System*, Harlow 2000, s. 298

¹⁴ W Anglii i Walii właściciel nieruchomości, chcący odzyskać władanie nad nią (w przypadku nieopłacenia przez wynajmującego czynszu), musi wytoczyć tzw. „possession claim” (powództwo eksmisyjne). Rocznie wytaczanych jest średnio 210,000 takich powództw.

oraz przygotowuje kopię pozwu dla pozwanego¹⁵, wraz z nazwą użytkownika i hasłem umożliwiającym korzystanie z serwisu, która zostanie wysłana tradycyjną pocztą. Opłacenia powództwa dokonuje się także online. Podmioty wytaczające dużą ilość takich powództw mają możliwość skorzystania z „bulk claim interface”, czyli systemu interfejsowego¹⁶ opartego o język XML¹⁷, stworzonego w celu ułatwienia wnoszenia wielu pozwów. Dzięki przyjętym rozwiązaniom, neutralnym technologicznie, powód może użyć do składania pozwów dowolnego oprogramowania, odpowiednio dostosowanego do swoich potrzeb.

Dodatkowo PCOL daje sądom możliwość, za zgodą stron, stosowania doręczeń za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W przypadku wytoczenia powództwa, poprzez wypełnienie formularza online dostępnego na stronie www serwisu PCOL, sąd prześle powodowi zawiadomienie o wytoczeniu powództwa (*notice of issue*) na podany przez niego adres poczty elektronicznej, zamiast na adres pocztowy¹⁸. W chwili obecnej funkcja ta nie jest dostępna w serwisie MCOL.

Przepisy CPR przewidują także możliwość skorzystania z komunikatora w relacjach sądu z uczestnikami postępowania, lecz jedynie w kwestiach organizacyjnych. Jakiegokolwiek wnioski lub załączniki przesłane tym sposobem do sądu uważa się za nieniesione. Na stronie www serwisu znajduje się także lista przykładów, w których korzystanie z komunikatora nie jest dozwolone. Przepisy nakładają na sąd obowiązek udzielenia stronie odpowiedzi drogą elektroniczną pod warunkiem podania prawidłowego adresu email¹⁹. Jednakże nie został określony czas w jakim sąd powinien udzielić odpowiedzi.

PCOL umożliwia także wnoszenie określonych wniosków drogą elektroniczną („*online applications*”), aczkolwiek jedynie w postępowaniach wszczętych za pomocą tego serwisu. Dopuszczalne jest składanie tylko takich wniosków, których formularze są dostępne na stronie www serwisu. Istnieje także ograniczenie czasowe, wymagające aby wnioski wnoszone były nie później niż na pięć dni przed rozprawą, której dotyczą²⁰. Po wysłaniu formularza wniosku generowane jest automatyczne potwierdzenie (*acknowledgment of receipt*), które następnie zostaje przesłane składającemu. Sąd po przyjęciu „wniosku online” dostarczy stronom wydruk kopi

15 Angielska procedura cywilna przewiduje, że w każdej sprawie pozwany otrzymuje tzw. „response pack”, czyli pozew, pouczenie o możliwych zachowaniach się pozwanego i gotowy komplet formularzy, które należy wypełnić składając odpowiedź na powództwo.

16 Przykładowo: polska ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, Dz. U. z 2005 r., Nr 64, poz. 565 z późn. zm. (dalej ustawa o informatyzacji) definiuje oprogramowanie interfejsowe w art. 3 pkt. 11 jako „umożliwiające łączenie i wymianę danych w komunikacji pomiędzy systemami teleinformatycznymi”

17 XML (ang. Extensible Markup Language) to uniwersalny język formalny przeznaczony do reprezentowania różnych danych w ustrukturalizowany sposób. XML jest niezależny od platformy, co umożliwia łatwą wymianę dokumentów pomiędzy różnymi systemami i znacząco przyczyniło się do popularności tego języka w dobie Internetu.” Źródło- Wikipedia-

¹⁸ Pkt 6.7 Wskazówek Praktycznych 55B do Reguł Procedury Cywilnej 55.10A.

¹⁹ Pkt 10.1 Wskazówek Praktycznych 55B do Reguł Procedury Cywilnej 55.10A

²⁰ Pkt 11.1 Wskazówek Praktycznych 55B do Reguł Procedury Cywilnej 55.10A

wniosków za pomocą tradycyjnej poczty albo drogą elektroniczną, w przypadku gdy dana osoba podała adres email²¹.

Możliwość składania „wniosków online” i korzystania przez strony z „komunikatora” nie została przewidziana dla serwisu MCOL.

Postępowanie z wykorzystaniem MCOL

MCOL wprowadza bardzo małe ograniczenia podmiotowe, odsyłając do rozdziału 7 CPR dotyczącego zasad ogólnych wnoszenia pism procesowych tradycyjnym sposobem. Aby wnieść skutecznie pozew, powód powinien mieć ukończone 18 lat i posiadać adres zamieszkania na terenie Anglii lub Walii. Nie może być powodem jedynie osoba ubezwłasnowolniona.

Dział 7e pkt. 4 CPR wymienia ograniczenia przedmiotowe. Pierwszym z nich jest ograniczenie powództwa jedynie do roszczeń pieniężnych, w których wysokość przedmiotu sporu nie przekracza 100,000 funtów. Wyłączone zatem są powództwa o ustalenie lub ukształtowanie prawa. Pozostałe ograniczenia przedmiotowe są identyczne jak dla pism wnoszonych w sposób tradycyjny.

Aby skutecznie wnieść pozew za pomocą portalu MCOL muszą zostać spełnione określone w CPR wymagania formalne. Pismo powinno zostać wniesione za pomocą prawidłowo wypełnionego formularza online oraz zostać właściwie opłacone za pomocą karty kredytowej, debetowej albo innego środka płatniczego akceptowanego przez MCOL²².

Żądanie i przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne nie mogą przekroczyć 1080 znaków oraz muszą w całości znajdować się w formularzu online. Nie jest możliwe wniesienie części pozwu w sposób tradycyjny lub dołączenie jakichkolwiek załączników²³. Ograniczenie objętościowe treści pozwu pełni tu dwie funkcje. Po pierwsze, ma na celu zwiększenie dyscypliny procesowej zmuszając strony do stosowania zwięzłych i konkretnych wypowiedzi językowych ułatwiając tym samym pracę sędziego. Po drugie, zapewnia, iż MCOL będzie wykorzystywany - zgodnie z jego przeznaczeniem - jedynie w dochodzeniu jednego, prostego roszczenia nie wymagającego przeprowadzania skomplikowanego postępowania dowodowego.

²¹ Pkt 11.5 Wskazówek Praktycznych 55B do Reguł Procedury Cywilnej 55.10A

²² Pkt 3(1) Wskazówek Praktycznych 7e do Reguły Procedury Cywilnej. W chwili obecnej MCOL akceptuje tylko karty płatnicze. Pkt 3(1)(C) umożliwia wykorzystanie w przyszłości innych instrumentów płatniczych. Zgodnie z Regułą Procedury Cywilnej 7.2 Postępowanie rozpoczyna się z chwilą wytoczenia powództwa na wniosek złożony przez powoda za pomocą odpowiedniego formularza pozwu. Powództwo zostaje wytoczone w dniu określonym przez sąd na formularzu pozwu.

²³ Pkt 5.2(1) Wskazówek Praktycznych 7e do Reguły Procedury Cywilnej 7.

Po wypełnieniu formularza na stronie WWW i odpowiednim opłaceniu pozwu powód otrzymuje automatyczne potwierdzenie przyjęcia przez serwis pozwu, co nie jest jednoznaczne z wytoczeniem powództwa²⁴. Dzięki takiemu rozwiązaniu w sposób pewny określona jest data wniesienia pisma (określona w potwierdzeniu). Ponadto strona ma pewność, że pismo o określonej treści zostało skutecznie wniesione w określonym czasie.

W dalszej kolejności sąd doręcza pozwanemu wydrukowany formularz z pozwem, a powodowi doręcza potwierdzenie wytoczenia powództwa²⁵. Jednakże te doręczenia są dokonywane za pomocą tradycyjnej poczty. Dostarczenie pierwszego pisma pozwanemu za pomocą tradycyjnej poczty jest w pełni zasadne, jednakże wątpliwości budzi fakt doręczenia tym samym sposobem pozwanemu potwierdzenia wytoczenia powództwa. Ze względu na charakter i istotę tego postępowania doręczenie to mogłoby zostać dokonane drogą elektroniczną, na adres e-mail powoda lub na indywidualne konto utworzone dla strony.

Dostarczony pozwanemu pozew zawiera unikalny numer identyfikacyjny oraz hasło, za pomocą których uzyska dostęp do serwisu MCOL i będzie mógł, poprzez wypełnienie formularza online, dokonać określonych czynności procesowych - czyli wypełniając odpowiednie formularze online uznać powództwo w całości lub części, zaprzeczyć lub wytoczyć powództwo wzajemne i opłacić je online. Jednakże pozwany nie jest zmuszony do korzystania z portalu MCOL i może dokonać tych czynności także w sposób tradycyjny. W przypadku wypełnienia formularza online nie powinien przysyłać pisma tradycyjną pocztą. Zachowa jednak możliwość korzystania z portalu do końca rozprawy. Możliwe są zatem następujące sytuacje: 1. Pozwany wytoczy powództwo i powód wniesie odpowiedź na pozew za pomocą MCOL. 2. Pozwany wytoczy powództwo za pomocą MCOL, a powód wniesie pismo procesowe w sposób tradycyjny. O wiele większym krokiem naprzód dla MCOL byłoby stosowanie wobec powoda i pozwanego, który odpowiedź na pozew wniósł za pomocą portalu, doręczeń w formie elektronicznej. Wpłynęło by to znacząco na przyspieszenie postępowania, jak i na obniżenie kosztów²⁶.

W dalszej kolejności Sąd Hrabstwa Northampton przekaze sprawę do sądu właściwego miejscowo, przed którym postępowanie będzie się toczyło w sposób tradycyjny. Pełni tu funkcję centrum zarządzania pismami wnoszonymi drogą elektroniczną.

24 Pkt 5.4 Wskazówek Praktycznych 7e do Reguły Procedury Cywilnej 7.

25 Pkt 5.6 Wskazówek Praktycznych 7e do Reguły Procedury Cywilnej 7.

26 Np. w Austrii w roku 2003 dokonano 3,7mln doręczeń elektronicznych przy pomocy działającego tam od 1990 roku systemu ERV (Elektronischer Rechtsverkehr) umożliwiającego komunikację między obywatelem a sądem przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Źródło http://www.justiz.gv.at/_cms_upload/_docs/erv_faq.pdf

Przepisy CPR nie zakładają przeprowadzenia wirtualnego postępowania, co mogłaby sugerować nazwa serwisu. Nie dają także stronom możliwości dołączenia do pism procesowych jakichkolwiek załączników w formie elektronicznej.

Taka forma „e-postępowania” jest prawdopodobnie najlepszą z obecnie możliwych, gdyż nie wprowadza nadmiernych komplikacji, jest bardzo przyjazna dla użytkownika i stanowi pierwszy, ale za to duży krok w procesie informatyzacji sądownictwa. W dodatku cieszy się w Anglii ogromnym powodzeniem. Pomimo odejścia od podpisu elektronicznego oraz tradycyjnego odręcznego podpisu, bez których serwis funkcjonuje już 5 lat, nie dochodzą sygnały o jakichkolwiek lukach w bezpieczeństwie, nadużyciach, czy też korzystaniu z serwisu przez niepowołane osoby. Jak widać na przykładzie Money Claim Online, sądownictwo może funkcjonować szybko, sprawnie i być przystępne dla każdego.

Wnioski:

Wprowadzenie w życie serwisu umożliwiającego wnoszenie do sądu pism drogą elektroniczną opartego na portalu www może okazać się rozwiązaniem prostszym, bezpieczniejszym i wygodniejszym, niż użycie w tym celu poczty elektronicznej i podpisu elektronicznego. Można tym sposobem uniknąć problemów związanych z opłacaniem pism, różnorodnością formatów plików, ważnością certyfikatu podpisu elektronicznego, a dodatkowo dać stronom możliwość śledzenia postępu sprawy online. Należy podkreślić, że w 100% spełnia tak ważną zasadę neutralności technologicznej. Jasno określony byłby także czas wniesienia pisma, automatycznie generowane potwierdzenie przyjęcia pisma (*acknowledgment of receipt*). Funkcja identyfikacyjna podpisu elektronicznego zostałaby zastąpiona poprzez autoryzację karty płatniczej, a przy dalszych czynnościach procesowych za pomocą nazwy użytkownika i hasła. Siedem lat sprawnego funkcjonowania serwisu Moneyclaim Online jest najlepszym dowodem na poparcie tezy, iż informatyzacja postępowania sądowego może być przeprowadzona bez konieczności stosowania podpisu elektronicznego.

Wykorzystanie ujednoliconych formularzy daje możliwość zastosowania technik przetwarzania danych, ich sortowania i porządkowania, co w bardzo dużym stopniu ułatwi pracę sędziego²⁷.

Należy postulować wprowadzenie do polskiego KPC przepisów tworzących „e-postępowanie”. Wzorem MCOL portal funkcjonowałby przy jednym sądzie,

27 Zob. J. Kurek „Technologie XXI wieku w sądownictwie. Fantastyka prawnicza czy rzeczywistość pukająca do naszych drzwi?” „Zaletą zastosowania techniki elektronicznej przy prowadzeniu dokumentacji sądowej jest bardzo szeroka możliwość zastosowania technik przetwarzania danych (...). Szczególnie obiecująca jest możliwość wykorzystania technicznych wariantów baz danych przy porządkowaniu dwóch podstawowych części składowych typowego pisma procesowego - omówienia stanu faktycznego i stanu prawnego sprawy.”; http://vagla.pl/skrypts/technologie_w_sadach.htm.

który byłby sądem właściwym miejscowo jedynie do wnoszenia pism drogą elektroniczną. Portal umożliwiałby wytoczenie powództwa i jego opłacenie, wniesienie odpowiedzi na pozew, sprzeciwu od wyroku zaocznego i pism zawierających wnioski dowodowe. Dla stron automatycznie byłyby tworzone konta online zabezpieczone unikalną nazwą użytkownika i hasłem, umożliwiające wnoszenie pism, opłat i śledzenie przebiegu postępowania. Wygenerowane przez portal potwierdzenie transmisji danych byłoby pewnym potwierdzeniem, że strona w danym dniu wniosła pismo o określonej treści. Dla zapewnienia wyższego bezpieczeństwa pism przechowywanych przez portal, w momencie przyjęcia pisma, serwer mógłby opatrzyć takie pismo bezpiecznym podpisem elektronicznym. Bezpieczeństwo transmisji danych jest w stanie zapewnić wykorzystanie szyfrowanego połączenia SSL, w którym długość klucza można odpowiednio zwiększać, jeśli zajdzie taka potrzeba. Wykorzystanie formatu XML zapewni neutralność technologiczną i da pewność, że pismo będzie mogło być skutecznie wniesione, bez konieczności korzystania z oprogramowania tylko jednego producenta bądź przeznaczonego tylko dla określonego systemu operacyjnego.

Wykorzystanie do wnoszenia pism formularza online skutecznie oszczędzi użytkownikom problemów z różnorodnością formatów i standardów przewidzianych przez ustawę o informatyzacji, podpisywania ich podpisem elektronicznym i następnego wysyłania za pomocą poczty elektronicznej ani nie zmusi do poniesienia kosztów zaopatrzenia się w urządzenia niezbędne do posługiwania się bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, jak i odnawiania certyfikatu.

Wprowadzenie takiego postępowania, dzięki prostocie i przejrzystości serwisu, mogłoby przyczynić się do ułatwienia wnoszenia pism procesowych. Stanowiłoby także ułatwienie dla pełnomocników procesowych wnoszących dużą ilość pism procesowych. Co ważniejsze byłoby najlepszym pierwszym krokiem w informatyzacji polskiej procedury cywilnej, a dzięki wykorzystaniu doręczeń na konta poczty elektronicznej lub indywidualne konta w serwisie, przyczyniłoby się także do redukcji kosztów postępowania i jego przyspieszenia.

Proponowane brzmienie przepisów wprowadzających postępowanie:

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego,
Księga Pierwsza,
Tytuł VII - Postępowanie odrębne,
Dział VII „Postępowanie z zastosowaniem środków komunikacji elektronicznej”

Art. 505¹⁵

§1. Przepisy tego działu stosuje się do spraw należących do właściwości sądów rejonowych, o roszczenia pieniężne, których wartość przedmiotu sporu nie przekracza dziesięciu tysięcy złotych.

Art. 505¹⁶

§1 Pisma procesowe wnosi się poprzez odpowiednie formularze znajdujące się na stronie internetowej portalu, której adres znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 2 Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sądy rozpatrujące sprawy w postępowaniu z zastosowaniem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną, szczegółowe warunki korzystania z portalu, o którym mowa w § 1, oraz wymagania techniczne dotyczące systemu teleinformatycznego używanego do obsługi pism procesowych wnoszonych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, mając na względzie zasadę neutralności technologicznej rozwiązań informatycznych oraz stopień wyposażenia sądów w środki techniczne.

Art. 505¹⁷

§ 1 Opłacenia pisma procesowego wnoszonego za pomocą strony internetowej, o której mowa w artykule poprzedzającym, dokonuje się wyłącznie za pomocą karty płatniczej albo innego elektronicznego instrumentu płatniczego akceptowanego przez portal.

Art. 505¹⁸

§1 System teleinformatyczny sądu automatycznie potwierdza przyjęcie pisma procesowego, wysyłając na adres poczty elektronicznej strony, lub indywidualne konto użytkownika portalu, urzędowe poświadczenie odbioru pisma w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565 z późn. zm.).

§2 Pismo uznaje się za wniesione z chwilą określoną w urzędowym poświadczeniu odbioru pisma.

Art. 505¹⁹

§1 Sąd doręcza pozwanemu pozew wraz z unikatowym numerem identyfikacyjnym oraz hasłem umożliwiającym pozwanemu dokonanie określonych czynności procesowych za pomocą strony internetowej, o której mowa w art. 505¹⁶ § 1

§2 Artykuł 479¹² § 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 505²⁰

§1 Kiedy przepisy kodeksu wymagają podpisu, w postępowaniu regulowanym niniejszym działem zastępuje się podpis wpisaniem imienia i nazwiska w formularzu znajdującym się na stronie internetowej, o której mowa w art. 505¹⁶ § 1.

Art. 505²¹

§ 1 Przepisy art. 505⁽³⁾ do 505⁽¹⁵⁾ stosuje się odpowiednio.